

In dit kader van de analyse der Reformatie wordt nu ook het reformatorisch verzet tegen de leer der verdienste geplaatst. Men zou niet gezien hebben, dat het Rome niet te doen was om zelfroem en pretentie, maar om de functie van het menselijke en actieve in het handelen Gods. Het gaat niet om concurrentie ⁴⁰⁾, niet om begrenzing van de souvereiniteit Gods, maar om haar volle erkenning en deze erkenning — aldus Kreling — is zo diep en alomvattend, dat „wij katholieken haar minder gemakkelijk zien aangetast door een werkzaamheid van de mens dan dat voor de protestant het geval is” ⁴¹⁾.

We mogen, om de souvereiniteit Gods te redden, de werking van zijn schepsel niet negeren ⁴²⁾. Alleen als dit menselijk werken *verzelfstandigd* wordt, komen we daarmee in strijd. De angst „voor het werk van het schepsel, omdat dit God het werk uit de handen zou nemen, verraaft een bekrompen inzicht op Gods allesdoordringende macht” ⁴³⁾. De Rooms-Katholiek slaat geen alarm, wanneer het schepsel wordt ingeschakeld. De ruimte voor de menselijke activiteit tast Gods oppermacht niet aan, maar ligt daarin besloten. De volle souvereiniteit annihileert de mens niet en er is dan ook geen reden voor de protestantse angst voor de verdienste ⁴⁴⁾. Daarvoor zou alléén reden zijn, wanneer een „radicale onchristelijkheid” zou zijn bedoeld ⁴⁵⁾, terwijl men slechts op het oog heeft de verdienste *krachtens en vanuit Gods gunst* ⁴⁶⁾.

⁴⁰⁾ Vgl. ook Henri Bouillard in zijn dissertatie over Karl Barth: Karl Barth, II, 1957 (Parole de Dieu et existence humaine), pag. 100, m.n. contra Barths analyse, die in de R.K. leer een juxta-positie ziet tussen Goddelijke en menselijke activiteit (99). Bouillard bestrijdt dit, omdat „coöperatie” niet anders bedoelt dan wat Paulus aanduidt in 1 Korinthe 3 vers 9 (Gods medearbeiders zijt gij). Vgl. Bouillard over „le partenaire de Dieu”, a. w. II, p. 226–249.

⁴¹⁾ G. P. Kreling, Antwoord op het herderlijk schrijven, pag. 27.

⁴²⁾ Kreling, 27, 43.

⁴³⁾ Idem, 27, 44.

⁴⁴⁾ Idem, 33.

⁴⁵⁾ Idem, 34.

⁴⁶⁾ Zie nog uitvoerig Kreling, De Kerk, Studia catholica. Maart 1956 (Oecumenica), pag. 13 contra de aanvulling van het „sola fide” met het „solus Deus”. Het gaat om „een menselijke tussenkomst, die louter existeert bij de gratie Gods”. Samenvattend: God is zozeer de Heer, de Almachtige, dat Hij het schepsel zijn werkzaamheid gunt zonder iets van zijn albeheersing over het schepsel prijs te geven. En